

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/3/2018
Identifikačné číslo spisu:	9513100066
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9513100066.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Petra Szaba a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 9. decembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného H. C. a spol. pre zločin založenia, zosnovania, a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, o dovolaniach obvinených H. C., C. Š., H. L. a A. G. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T/14/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolania obvinených H. C., C. Š., H. L. a A. G. odmietajú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „ŠTS“) z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T/14/2013, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014 (odvolania proti prvostupňového rozsudku pritom podali všetci štyria dovolatelia a v prípade A. G. aj jeho manželka, pričom tieto boli uznané sčasti za dôvodné), bol o. i.:

- obvinený H. C. uznaný za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) (skutok uvedený v bode I. prvostupňového rozsudku) a obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 9a prvostupňového rozsudku), za čo mu bol uložený podľa § 172 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, ods. 2, § 36 písm. j) a § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia, podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad vo výmere 3 rokov a podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom od 1. septembra 2011 trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát;

- obvinený H. C. podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 7. mája 2013, č. k. VII/1 Gv 221/11-885, pre skutok v bode 4 obžalobou právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c) Tr. zák. a skutok v bode 16 obžalobou právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 5 písm. c) Tr. zák.;

- obvinený C. Š.V. uznaný za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok uvedený v bode I. prvostupňového rozsudku), z obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. vo viacčinnom súbehu s pokračovacím zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 6a, 6b, 6c prvostupňového rozsudku), zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 7 prvostupňového rozsudku), zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 10 prvostupňového rozsudku) a obzvlášť závažného zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. d), ods. 5 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. f) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 11 prvostupňového rozsudku), za čo mu bol uložený podľa § 190 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad vo výmere 3 rokov a podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom od 1. septembra 2011 trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát, podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4T/11/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2013, sp. zn. 6To/147/2012, ktorým za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov nepodmienečne a výrok o upustení od uloženia súhrnného trestu trestného rozkazu Okresného súdu Trnava z 23. apríla 2013, sp. zn. 6T/22/2013, právoplatným 14. mája 2013, ktorým súd u obvineného upustil od uloženia súhrnného trestu odňatia slobody s prihliadnutím na trest uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4T/11/2012, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinený spolu s ďalšími 2 spoluobvinenými zaviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným manželom H. V. a E. V. škodu vo výške 1889,99 eur, súkromnému podnikateľovi K. V. - K. škodu vo výške 4043,28 eur, poisťovni D. R., a. s. škodu vo výške 3170,49 eur, poisťovni W., a. s. škodu vo výške 26433 eur,

podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinený spolu s ďalším spoluobvineným zaviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému K. H. škodu vo výške 50 eur, poisťovni F., a. s. škodu vo výške 7762,66 eur,

podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinený spolu s ďalším spoluobvineným zaviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému O. F. škodu vo výške 5064 eur;

- obvinený H. L. uznaný za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok uvedený v bode I. prvostupňového rozsudku) a obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 9b prvostupňového rozsudku), za čo mu bol uložený podľa § 172 ods. 4 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad vo výmere 3 rokov a podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom od 1. septembra 2011 trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát;

- obvinený H. L. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 7. mája 2013, č. k. VII/1 Gv 221/11-885, pre skutok v bode 4 obžalobou právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c) Tr. zák.;

- obvinený A. G. uznaný za vinného zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok uvedený v bode I. prvostupňového rozsudku), zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 1 prvostupňového rozsudku), obzvlášť závažného zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. d), ods. 5 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. f) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 2 prvostupňového rozsudku), prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. j) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 1 druhostupňového rozsudku), obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. c) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 2 druhostupňového rozsudku), obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 5 prvostupňového rozsudku) a obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák. vo viacčinnom súbehu so zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. (skutok uvedený v bode II. - 6a prvostupňového rozsudku), za čo mu bol uložený podľa § 190 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1, ods. 2, § 42 ods. 1, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov so zaradením podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad vo výmere 3 rokov a podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom od 1. septembra 2011 trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát, podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4T/11/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2013, sp. zn. 6To/147/2012, ktorým za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov nepodmienečne, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinený spolu s ďalšími 2 spoluobvinenými zviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným manželom H.K. V. a Ľ. V. škodu vo výške 1889,99 eur, súkromnému podnikateľovi K. V. - K. škodu vo výške 4043,28 eur, poisťovni D. R., a. s. škodu vo výške 3170,49 eur, poisťovni W., a. s. škodu vo výške 26433 eur;

- obvinený A. G. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 7. mája 2013, č. k. VII/1 Gv 221/11-885, pre skutok v bode 2 obžalobou právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2. písm. c), ods. 4 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c) Tr. zák.

V súvislosti s obvineným H. C. je potom potrebné dať do pozornosti tiež tú skutočnosť, že tento bol neskorším rozsudkom ŠTS z 24. júla 2017, sp. zn. PK-2T/9/2017 (na podklade schválenej dohody o vine a treste), uznaný za vinného z ďalšej trestnej činnosti s tým, že mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov a 3 mesiace so zaradením podľa § 48 ods. 5 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, podľa § 58 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest prepadnutia majetku, ktorého vlastníkom sa podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. stal štát a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad vo výmere 2 rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol súčasne vyššie uvedeným rozsudkom zrušený výrok o treste rozsudku ŠTS z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T/14/2013, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, ohľadne menovaného obvineného, ktorým mu za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 4 písm. b) Tr. zák. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Pokiaľ ide o dovolaniami napadnutý rozsudok najvyššieho súdu z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, tento bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 29/2018 ako „podkladový“ pre nasledovné, trestnoprávnym kolégiom najvyššieho súdu prijaté, právne vety:

Konanie páchatel'a zodpovedajúce vo vzťahu ku zločineckej skupine (§ 129 ods. 4 Tr. zák.) zákonným znakom „je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje“ v zmysle § 296, § 129 ods. 6 a 7 Tr. zák. nezahŕňa samotné spáchanie trestného činu členom zločineckej skupiny v rámci jej činnosti, alebo takého činu spoločne s členom zločineckej skupiny. V naposledy uvedenom prípade ide teda o viacčinný súbeh zločinu podľa § 296 Tr. zák. a iného trestného činu.

Trestnoprávnou podstatou „členstva v zločineckej skupine“ je zaradenie sa do organizačnej štruktúry takej skupiny, nie páchanie trestnej činnosti v rámci činnosti skupiny jej členmi.

Trestnoprávnou podstatou „činnosti pre zločineckú skupinu“ a „podporovania zločineckej skupiny“ je iné súčinnostné konanie páchatel'a pre skupinu, popísané v § 129 ods. 6 a 7 Tr. zák., než páchanie trestnej činnosti spoločne s členom zločineckej skupiny.

Jednotlivé vyššie charakterizované formy konania páchatel'a uvedené v § 296 Tr. zák. nie sú súčasťou prípravy na zločin alebo obzvlášť závažný zločin (§ 13 Tr. zák.), ktorý má byť alebo bol spáchaný členom zločineckej skupiny (osobou činnou pre skupinu alebo jej podporovateľom), nakoľko ustanovenie § 296 Tr. zák. má v tomto smere povahu lex specialis, ktorá sa premieta aj do skutkovej oddelenosti.

Pokiaľ je súčasťou skutkových zistení pri čine kvalifikovanom podľa § 296 Tr. zák. rámcový popis trestnej činnosti zločineckej skupiny, odkaz na takú trestnú činnosť (uvedenú v inom bode dotknutého rozhodnutia), alebo uvedenie okolností nasvedčujúcich páchaniu trestnej činnosti, na ktorú je skupina zameraná, ide o vymedzenie účelu založenia a okolností činnosti zločineckej skupiny, nie o priamy skutkový popis konania páchatel'a, ktoré je trestné podľa naposledy označeného ustanovenia.

Ak páchatel' spáchal ďalší, viacčinne sa zbiehajúci trestný čin „ako člen nebezpečného zoskupenia“, teda zločineckej skupiny [§ 141 písm. a) Tr. zák.], táto okolnosť je pri dotknutom čine okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, a teda musí byť aj skutkovo podložená. Ide o kvalifikačný znak odrážajúci skutkovo odlišný kontext predmetnej okolnosti (jednak „je členom“ v zmysle § 296 Tr. zák., resp. oproti tomu „spáchal trestný čin ako člen“), ktorý je použitý vo vzťahu k inému skutku, teda inému konaniu páchatel'a, než ktoré je kvalifikované podľa § 296 Tr. zák. To vylučuje skutkovú, a v nadväznosti na to, aj právnu duplicitu (jej neprípustnosť je odvodená od ustanovenia § 38 ods. 1 Tr. zák.).

Znak „ako člen nebezpečného zoskupenia“ nemožno použiť ako okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby v prípade, ak páchatel' spáchal zločin podľa § 296 Tr. zák. v inej forme, než je členstvo v zločineckej skupine (činnosť pre takú skupinu alebo jej podpora).

Dňa 29. marca 2018 boli najvyššiemu súdu predložené dovolania obvinených H. C., C. Š., H. L. a A. G. (prvostupňovému súdu podané 21. novembra 2017 - obvinený C., 22. novembra 2017 - obvinený Š., 24. novembra 2017 - obvinený L. a 28. novembra 2017 - obvinený G.), spísané prostredníctvom nimi zvolených obhajcov a smerujúce voči naposledy zmieňovanému druhostupňovému rozsudku, v spojení s jemu predchádzajúcim prvostupňovým rozsudkom.

Ako dovolacie dôvody obvinení v podaných dovolaniach zhodne [s výnimkou obvineného A. G., ktorý neuplatnil dôvod uvedený pod písm. g)] označili dôvody uvedené pod písm. c) (teda, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu), písm. g) (teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom), písm. h) (teda, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa) a písm. i) (teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia s tým, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť) § 371 ods. 1 Tr. por. a v § 374 ods. 3 Tr. por. (podľa ktorého v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku).

Čo sa týka potom konkrétne jednotlivých dovolacích námietok (ktorými dovolatelia odôvodňujú naplnenie uplatnených dovolacích dôvodov), tak tieto dovolací súd uvádza nižšie, kde sa s nimi súčasne i podrobne vysporiada.

Na danom mieste treba zároveň poznamenať, že dovolaciemu súdu bolo v priebehu dovolacieho konania doručených aj viacero písomných podaní spísaných samotnými obvinenými A. G. a C. Š., s ktorým sa tento, uplatňujúc materiálny prístup k ochrane práv dovolateľov, taktiež riadne oboznámil (napriek tomu, že ich v podstate nie je možné považovať za doplnenia dovolania, keďže neboli podané v súlade s § 373 ods. 1 Tr. por. „prostredníctvom obhajcu“).

Z ich obsahu je však zrejmé, že obvinení tu v podstate v žiadnom relevantnom smere (vecne) nerozširujú obhajcami spísané dovolania, keď ako doplňujúcu možno označiť iba ich argumentáciu buď týkajúcu sa z pohľadu daného dovolacieho konania irelevantných skutkových otázok, resp. potom tiež argumentáciu uplatnenú „po lehote“ (v zmysle záverov R 96/2018 sa dovolací súd nezaobera námietkami uplatnenými po uplynutí lehoty na podanie dovolania uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. poriadku - uvedené konštatovanie sa pritom netýka iba ďalšej rozširujúcej, resp. upresňujúcej argumentácie k včas a riadne uplatneným dovolacím námietkam). K tomu treba poznamenať, že v prípade A. G. lehota na účinné uplatnenie dovolacích námietok uplynula 1. apríla 2018, kým v prípade C. Š. už 23. marca 2018 (všetky vlastné podania oboch menovaných boli pritom súdu doručené neskôr, t. j. až po uvedených dátumoch).

Taktiež treba uviesť, že materiálny prístup rovnako dovolací súd uplatnil i v súvislosti s vyjadreniami dovolateľa A. G. k iným podaným dovolaniam.

Dovolací súd považuje za potrebné ďalej zdôrazniť, že v priebehu dovolacieho konania mu boli doručené i návrhy obvinených H. C. (podanie z 22. augusta 2018), C. Š. (podanie z 9. augusta 2018) a A. G. (podanie zo 7. augusta 2018) na odňatie vecí najvyššieho súdu a jej prikázanie inému súdu, založené na tzv. generálnej námietke zaujatosti (smerujúcej voči všetkým sudcom najvyššieho súdu), o ktorých tento v zmysle ustanovenia § 32 ods. 6 Tr. por. nekonal.

Ak ide o samotný obsah dovolaciemu súdu predložených návrhov podľa § 23 Tr. por. (podania obvinených sú pritom zhodne označené ako „Námietka zaujatosti a návrh na odňatie a prikázanie vecí“), v týchto konkrétne vyššie menovaných obvinení zhodne namietali, že tesne pred jeho podaním sa dozvedeli,

že v Zbierke č. 3/2018 bolo pod č. 29 publikované nimi napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa ich názoru bolo takýmto zverejnením porušené ich právo na spravodlivý súdny proces, ako i právna istota a došlo tým zároveň k prejudikovaniu rozhodnutia o ich mimoriadnom opravnom prostriedku. Poukázali v tejto súvislosti na ustanovenie § 31 Tr. por., ako i jeho výklad - predovšetkým pokiaľ ide o výklad pojmu subjektívna a objektívna nestrannosť. Tiež zdôraznili, že sudcovia sa majú zdržať takých verejných vyhlásení o očakávanom rozhodnutí vo veci, v ktorej súd koná alebo bude konať, ktoré by mohli vyvolať pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti súdneho konania a rozhodnutia.

Záverom uviedli, že nakoľko rozhodovanie na najvyššom súde po vydaní dotknutého (dovolaniami napadnutého) rozhodnutia v Zbierke sa nejaví byť objektívne, navrhujú, aby boli všetci sudcovia tohto súdu vylúčení z rozhodovania o ich mimoriadnom opravnom prostriedku a aby bola ich vec v zmysle § 23 Tr. por. odňatá najvyššiemu súdu a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa (len na okraj možno poznamenať, že z podania C. Š. vyplýva, že tento namieta z vyššie uvedeného dôvodu „iba“ sudcov trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, avšak rovnako navrhuje postup podľa § 23 Tr. por.)

Na odôvodnenie postupu dovolacieho súdu treba potom v prvom rade uviesť, že ak sa v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná o námietke zaujatosti (o. i.) z toho dôvodu, že táto je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31, tak potom sa nekoná ani o návrhu na odňatie veci, založenom len na takejto (tzv. generálnej) námietke zaujatosti, a to s použitím argumentu od menšieho k väčšiemu (a minori ad maius).

Navyše ale zároveň tiež platí, že samotný inštitút odňatia veci podľa § 23 Tr. por. je vo vzťahu k najvyššiemu súdu fakticky nepoužiteľný, ako na to napokon už aj bolo poukazované v jeho skoršej rozhodovacej činnosti (viď napr. uznesenie z 20. augusta 2018, sp. zn. 6 Tost 26/2018; tiež obdobne uznesenie z 29. novembra 2018, sp. zn. 5 Tost 50/2018, a na to bezprostredne nadväzujúce „odobrujúce“ uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2019, sp. zn. I. ÚS 160/2019).

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Aplikácia predmetného ustanovenia v prípade, ak o veci má rozhodovať najvyšší súd, nie je možná, nakoľko ustanovením § 23 Tr. por. sa možno domáhať len zmeny miestnej (a nie vecnej či funkčnej) príslušnosti. Najvyšší súd ako vrcholný orgán výkonu (všeobecného) súdnictva však nemá v tomto smere „alternujúci súd“, pričom zároveň v rámci hierarchie súdov v Slovenskej republike ani neexistuje súd, ktorý by o návrhu na odňatie veci najvyššiemu súdu a jej prikázanie inému (tiež neexistujúcemu) súdu bol oprávnený rozhodovať.

Pokiaľ ide o bližšie vecné zdôvodnenie postupu podľa § 32 ods. 6 Tr. por., v súlade s ktorým sa o. i. nekoná o námietke zaujatosti strany založenej na iných, než zákonom (v § 31) predvídaných dôvodoch, k tomu potom dovolací súd predovšetkým uvádza, že samotné hlasovanie sudcov najvyššieho súdu na zasadnutí kolégia, resp. pléna o určitej právno-aplikačnej (v posudzovanej veci presnejšie právno-kvalifikačnej) otázke nie je dôvodom na ich vylúčenie, a to či už vo veci, v ktorej bol po jej právoplatnom skončení podaný mimoriadny opravný prostriedok (ako je tomu v danom prípade), alebo aj prípadne v inej veci, ktorej sa zovšeobecňujúce závery prijaté na príslušnom zasadnutí bezprostredne dotýkajú. Ak by platil opak, potom by logicky museli byť vylúčení aj sudcovia, ktorí (by) vyslovili v nejakej veci právny názor na určitú právno-aplikačnú otázku z rozhodovania v iných veciach, v ktorých by sa riešila (druhovo) tá istá otázka. Takéto vylúčenie (tzv. „druhovú diskvalifikáciu“) však zákon nepredpokladá (viď k tomu obdobne i uznesenie najvyššieho súdu z 22. februára 2018, sp. zn. 2 Tdov 1/2018).

„Judikovanie“, resp. teda zovšeobecňovanie na úrovni najvyššieho súdu, ktorý jediný je k takejto činnosti v rámci systému všeobecného súdnictva zo zákona oprávnený, nemožno stotožňovať so

samotným rozhodovaním na súde, keď z hlasovania na zasadnutí kolégia či pléna nie sú vylúčení ani sudcovia, ktorí dotknutú vec predtým riešili (boli akokoľvek účastní v procese jej rozhodovania). Navyiac tiež platí, že pre najvyšší súd neexistuje žiadne zákonné obmedzenie pri „zovšeobecňovaní“ v tom zmysle, že by mal tento počkať na prípadné podanie mimoriadneho opravného prostriedku (rozhodnutie o ňom) v dotknutej veci, keď si treba uvedomiť, že napr. podanie návrhu na povolenie obnovy konanie nie je ani žiadnym spôsobom časovo limitované.

S ohľadom na vyššie uvedené zdôvodnenie dotknutých návrhov (podľa § 23 Tr. por.) nedá napokon záverom (len na okraj) dovolaciemu súdu neuviesť na správnu mieru i tú skutočnosť, že obvinenými uvádzaná povinnosť zdržať sa verejného vyslovovania názorov sa týka len vecí, ktoré neboli právoplatne skončené.

K podaným dovolaniam (resp. tiež ich neskorším doplneniam) sa písomne vyjadril tak prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako aj iní spoluobvinení, ktorým ale nebolo potrebné zo strany prvostupňového súdu doručovať v zmysle § 376 Tr. por. rovnopisy dovolaní na vyjadrenie, keďže ich nemožno považovať za „strany, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté“ (k tomu viď bližšie uznesenie najvyššieho súdu z 29. júla 2019, sp. zn. 1 TdoV 4/2019).

Pokiaľ ide o vyjadrenie prokurátora, tento v prvom rade zdôraznil, že „ŠTS sa pri rozhodovaní o vine a treste u všetkých obvinených dôsledne riadil príslušnými ustanoveniami Trestného zákona, ako i Trestného poriadku a rozhodol na základe riadne zisteného skutkového stavu, pričom vo všetkých prípadoch, kde mal súd pochybnosti o zavinení obvinených a nestotožnil sa s obžalobou, pokiaľ išlo o skutkové zistenia z prípravného konania, buď primerane upravil skutky a právnu kvalifikáciu konania obvinených alebo obvinených spod obžaloby oslobodil úplne. Vo vzťahu k dovolateľom vykonal rozsiahle dokazovanie a ich vinu ustálil na základe výsledkov vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní.“ Následne sa tiež pomerne podrobným spôsobom vyjadril k jednotlivým v dovolaniach namietaným skutočnostiam (niektoré z jeho vyjadrení budú pritom reflektované nižšie, v rámci samotného vysporiadania sa s jednotlivými námietkami) s tým, že má za to, že ani najvyšší súd ako súd odvolací sa nedopustil žiadneho pochybenia. Preto záverom navrhol dovolania obvinených H. C., C. Š., H. L. a A. G. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 378 Tr. por. vec predbežne preskúmal a dospel k záveru, že dovolania obvinených nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov [§ 382 písm. a), písm. b), alebo písm. d) až písm. f) Tr. por.]. Zároveň však zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Tr. por., a preto podané dovolania podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Úvodom je nutné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Rešpektovanie takéhoto striktného zákonného obmedzenia (dovolacieho prieskumu) súdom je potom vecou aplikácie jedného zo základných ústavných ustanovení - čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (v súlade s ktorým štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon). Uvedené obmedzenie platí aj pre tzv. skutkový prieskum, ako bude uvedené ďalej.

Ak pritom všetci štyria obvinení zhodne poukazujú v nimi podaných dovolaniach o. i. na „dôvod“ uvedený v § 374 ods. 3 Tr. por., tak k tomu je potom potrebné zdôrazniť, že predmetné ustanovenie nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Toto totiž len v nadväznosti na § 369 Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por. vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietaj aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak teda dovolateľ namietajú chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Tr. por. a takto musí byť aj v dovolaní označená - viď § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por. (R 47/2014 - I.).

Vo všeobecnosti je nutné rovnako podotknúť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

V súvislosti s do úvahy prichádzajúcimi dôvodmi dovolania [konkrétne dôvodmi uvedenými v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por.] považuje dovolací súd za potrebné uviesť - ešte pred samotným vysporiadaním sa s jednotlivými uplatnenými námietkami - taktiež niekoľko všeobecných skutočností.

Po prvé potom to, že požitkom dovolacích dôvodov uvedených pod písm. c) a g) § 371 ods. 1 Tr. por. je okolnosť, že namietanými skutočnosťami podraditeľnými pod niektorý z nich je možné sa zo strany dovolacieho súdu zaoberať iba pri splnení podmienky uvedenej v prvej vete § 371 ods. 4 Tr. por., t. j. iba v prípade predchádzajúceho uplatnenia týchto skutočností najneskôr v odvolacom konaní (za predpokladu, že dotknuté skutočnosti boli dovolateľovi známe už v pôvodnom konaní).

Spoločnou pre všetky tri uplatnené dovolacie dôvody [teda aj pre dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.] je aj okolnosť, že pre konštatovanie naplnenia niektorého z nich je nevyhnutné, aby zistené porušenie zákona dosahovalo určitú intenzitu.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. zakladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (a teda nie akékoľvek), pod ktorým možno rozumieť stav, ak došlo v trestnom konaní k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok konania.

Podobne v prípade dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa vyžaduje, aby zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedalo porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z čoho potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal (má) negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Pre vzájomný vzťah dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por. potom platí, že ak je obsahom dovolacej námietky, že určitý dôkaz je nezákonný z dôvodu porušenia práva na obhajobu, tak táto námietka je subsumovateľná len pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (ktorý má v danom ohľade postavenie *lex specialis*) a nie (aj) pod v tomto ohľade všeobecnejší dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Napokon všeobecne k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. treba uviesť, že v rámci posudzovania existencie tohto súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vyvolávajúcich premlčanie trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukladania trestu podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku (riešenie predbežných otázok).

Potrebné je zdôrazniť predovšetkým to, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii predmetného dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, resp. presnejšie skutkovými závermi, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a ktoré sú vyjadrené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku (jeho skutkovej vete).

Dôvodom dovolania teda nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia - čo je zrejmé už zo samotnej dikcie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por., v zmysle ktorej dovolací súd skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému v pôvodnom konaní, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, či hodnoteniu jednotlivých vo veci vykonaných dôkazov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Pokiaľ ide o námietky uplatnené v podaných dovolaniach, tak tieto sú v prevažnom rozsahu zhodné u všetkých štyroch obvinených, ako to bude zrejmé z nižšie uvedeného.

Tomu bude zodpovedať i spôsob ich sumarizácie a zároveň následná „reakcia“ na ne zo strany dovolacieho súdu, keď ale treba hneď zároveň k tomu uviesť, že z dôvodu takéhoto uplatnenia rovnakých námietok zo strany viacerých obvinených sa bude javiť v prípade niektorých námietok ako zbytočné konštatovanie nesplnenia tzv. „predchádzajúcej výtky“ (podmienka uvedená v § 371 ods. 4 Tr. por. pre niektoré dovolacie dôvody) zo strany konkrétnych dovolateľov, keďže vlastne odpoveď dostanú aj tak - povinnosť dovolacieho súdu zaoberať sa vecnou opodstatnenosťou tejto námietky bola totiž daná splnením predmetnej zákonnej podmienky v pôvodnom konaní zo strany iného dovolateľa.

Niekedy sa pritom dovolací súd vyjadril vecne k samostatne uplatnenej námietke konkrétnym obvineným

i napriek nesplneniu podmienky jej predchádzajúceho vytýkania ním samotným, a teda aj nad rozsah svojej povinnosti (t. j. len ako obiter dictum).

Už na danom mieste treba uviesť, že pomerne rozsiahlo obvinení v podaných dovolaniach argumentujú v tom smere, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, nepreskúmateľné, keď toto sa údajne nedostatočne vysporiadava s ich odvolacími námietkami, pričom na niektoré ani nemá reagovať vôbec.

K uvedenému sa primárne žiada zo strany dovolacieho súdu uviesť, že námietka smerujúca voči samotnému odôvodneniu rozhodnutia nie je v dovolacom konaní s poukazom na § 371 ods. 7 Tr. por. relevantná. Sekundárne (subsidiárne) následne možno potom dodať, že odôvodnenia rozhodnutí vydaných vo veci treba vnímať v súhrne, z čoho o. i. vyplýva, že v prípade, ak sa súd vyššieho stupňa stotožňuje v plnom rozsahu s príslušnou časťou odôvodnenia súdu nižšieho stupňa, je akceptovateľné, aby na ňu len odkázal (bez toho, aby neúčelne opakoval tú istú argumentáciu). A napokon, ako to aj opakovane dáva do pozornosti Ústavný súd Slovenskej republiky v kontexte námietok obdobného typu, nie je nevyhnutné dať podrobnú odpoveď na každú námietku, resp. tvrdenie obhajoby, ale naopak parametre ústavnosti spĺňa (už) také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva stručne a jasné odpovede na podstatné skutkové a právne otázky (uvedené platí samozrejme aj pre aktuálne konajúci dovolací súd). Tiež sa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak sa obvinený nestotožňuje s názorom a záverom konajúcich súdov (ktorí „neuverili“ jeho obhajobe).

Konkrétne vo vzťahu k napadnutému 132 - stranovému rozhodnutiu odvolacieho súdu nedá potom dovolaciemu súdu na margo dovolacích tvrdení neuviesť, že tak erudované, precízne a podrobné odôvodnenie je možné „napádať“ naozaj len zo strany nespokojných obvinených. Potvrdeným predmetného konštatovania budú aj pomerne časté citácie z neho, uvedené nižšie, v rámci vysporiadania sa s jednotlivými námietkami. Spôsob takéhoto vysporiadania sa s námietkami, uplatnenými už v odvolaní, zvolil dovolací súd potom tak z dôvodu už uvedeného precízneho a argumentačne úplne vyčerpávajúceho odôvodnenia, ako aj z dôvodu „vyvrátenia“ tvrdení dovolateľov o tzv. povrchnom odôvodnení zo strany odvolacieho súdu.

Tiež možno uviesť, že dovolania majú obsahovo aj ďalšie spoločné črty, ktoré sa „prelínajú“ viacerými námietkami, a síce, že je v nich jednak často poukazované na výsledky iných trestných konaní, hodnotenie dôkazov v týchto konaniach a pod., a jednak i vo viacerých kontextoch dovolatelia upozorňujú na podozrenie z manipulácie. K tomu potom toľko, že predmetom prieskumu dovolacieho súdu nie sú tieto iné konania (ale „len“ napadnuté právoplatné rozhodnutie), hodnotenie dôkazov v každom konaní autonómne - na základe tam vykonaného dokazovania a pokiaľ ide o údajnú manipuláciu, pokiaľ nie je preukázaný opak, platí, že k nej nedošlo. Inými slovami (odvolacieho súdu), v užšom kontexte: „Samotné také tvrdenie nemôže postup štátneho orgánu spochybniť, jeho nelegálna činnosť by musela byť dokázaná, rovnako ako spáchanie trestného činu (i trestného činu spáchaného pri výkone právomoci verejného činiteľa). Inak platí prezumpcia správnosti takého postupu (rovnako, ako prezumpcia neviný v trestnom konaní).“

Rovnako sa potom žiada dovolaciemu súdu vo vzťahu k všetkým štyrom dovolaniam poznamenať i to, že z ich obsahu je zjavné, že dovolateľom je známa súvisiaca judikatúra dovolacieho súdu, keď na túto aj patrične odkazujú, avšak viaceré nimi predložené námietky napokon závery tejto zjavne „nereflektujú“, resp. sa v prípade niektorých námietok dovolatelia snažia tieto na ich prípad vylúčiť (s ich vlastným, nie však správnym odôvodnením).

Obvinený C. Š. sa dokonca domáha v rámci svojho vlastnoručného písomného podania o doplnenie dokazovania jeho výsluchom (k skutku v bode II. - 11), aby dokázal, že v došlo v danom prípade k nesprávnej právnej kvalifikácii, keďže skutok spáchal ako exces a nie ako člen zločineckej skupiny. K tomu treba odkázať na už vyššie uvedené s tým zdôraznením, že dovolací súd vychádza z ustáleného skutku, pričom ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa, ktorého skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd.

Napokon, in concreto, vo vzťahu k jednotlivým uplatneným námietkam (ktorých správna subsumpcia pod príslušný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. je v zmysle záverov R 120/2012 „vecou“ dovolacieho súdu) uvádza potom dovolací súd nasledovné:

§ Ak ide o údajné porušenie práva na obhajobu, dovolatelia predovšetkým zhodne namietali postup ŠTS, ktorý na hlavnom pojednávaní konanom 15. apríla 2014 po skonštatovaní množstva obhajobou navrhnutých dôkazov (išlo najmä o navrhované svedecké výpovede) tieto bezdôvodne a v rozpore so zákonom odmietol vykonať.

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že o porušení práva na obhajobu z uvedeného titulu by bolo možné hovoriť len vtedy, ak by konajúci súd nerozhodol o daných dôkazných návrhoch, resp. by žiadnym spôsobom ich odmietnutie nezdôvodnil (rozlišujúc v zmysle judikatúry zároveň medzi postupom súdu prvého stupňa a odvolacím súdom, ktorý už nové návrhy na doplnenie dokazovania formálne neodmieta, ale je povinný svoj postoj „iba“ zdôvodniť).

Ak ide o posudzovaný prípad, postup prvostupňového súdu bol správny a v súlade s príslušným zákonným ustanovením aj následne patrične odôvodnený. ŠTS na hlavnom pojednávaní uznesením podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol dôkazné návrhy s tým, že tieto sa týkajú okolností nepodstatných pre rozhodnutie alebo okolností, ktoré je možné zistiť inými už skôr navrhnutými dôkazmi. V dotknutej zápisnici sa ďalej v rámci odôvodnenia zvoleného postupu tiež konštatuje, že ďalšie dôkazy sa nebudú vykonávať aj z toho dôvodu, že časť navrhnutých dôkazov považuje súd za odporujúce čl. 22 Ústavy Slovenskej republiky (upravujúci listové tajomstvo), časť už bola vykonaná a časť vo forme listín bola súdu predložená len vo forme neoverenej fotokópie, pričom súd má pochybnosti o pravosti a pravdivosti týchto listín.

Odvolací súd sa pritom k návrhom na doplnenie dokazovania vyjadril na s. 122 a nasl. dovolaniami napadnutého rozhodnutia nasledovne:

„Obžalovaní aj prokurátor uplatnili v priebehu súdneho konania pred súdom prvého stupňa dôkazné návrhy, z ktorých niektorým súd vyhovel, iným nevyhovel.

Viacere námietky potom smerujú k nevyhoveniu týmto dôkazným návrhom.

K uvedenému je potrebné konštatovať nasledovné:

ŠTS odmietol návrhy na doplnenie dokazovania v celom rozsahu návrhov, v ktorom týmto návrhom nebolo z jeho strany vyhovené, a to na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2014 (vo vzťahu k obhajobe aj prokurátorovi). Urobil tak procesne konformným spôsobom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. a uviedol aj dôvody takého rozhodnutia. Následne bolo dokazovanie vyhlásené za skončené podľa § 274 ods. 1 Tr. por.

Táto otázka je ďalej už vecou skutkových úvah (prípadne úvah o procesnej prípustnosti dôkazov) a je povinnosťou súdu návrh na vykonanie dôkazov odmietnuť, ak má za to, že sú splnené zákonné dôvody na také rozhodnutie.

Vecne, z hľadiska kritérií uvedených v § 272 ods. 3 Tr. por. (dôkaz sa týka okolnosti, ktorá pre rozhodnutie nie je podstatná alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými už skôr vykonanými dôkazmi) bolo vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa správne a oproti odvolacím námietkam sa s ním najvyšší súd stotožnil (niektorými konkrétnosťami vo vzťahu k návrhom na doplnenie dokazovania sa zaoberajú predchádzajúce časti tohto odôvodnenia pri konkrétnych otázkach).

Návrhy na doplnenie dokazovania boli uvedené aj v podaných odvolaniach, aj keď sa do určitej miery prekrývajú s už skôr uplatnenými dôkaznými návrhmi.

Dôkaznými návrhmi prokurátora sa zaoberalo toto odôvodnenie v jeho predchádzajúcom obsahu.

Samostatné podania v tomto smere (návrhy na vykonanie dôkazov) adresovali odvolaciemu súdu obžalovaní C., C. a G..

Podľa rovnakých kritérií, ako je uvedené vyššie (§ 272 ods. 3 Tr. por.) nepovažoval odvolací súd tieto návrhy po ich preskúmaní za dôvodné, ktoré by mohli na záveroch ŠTS, alebo na záveroch najvyššieho súdu, ktorými výroky napadnutého rozsudku korigoval, niečo zmeniť.

Niektoré z návrhov smerujú k dokazovaniu okolností, ktoré s trestnou činnosťou priamo nesúvisia, resp. nemajú na ňu vplyv a niektoré účelovo a nereálne spochybňujú dokazovaním nepochybne zistené okolnosti.

Treba poukázať aj na ustanovenie § 240 ods. 3 Tr. por. a na oneskorené navrhovanie dôkazov, ktoré boli stranám známe už v čase doručenia výzvy na navrhovanie dôkazov, čím je daná možnosť odmietnutia takých dôkazov súdom. Najvyšší súd však dôkazné návrhy posúdil v celom rozsahu.

Formálno-procesne už odvolací súd dôkazy navrhnuté v odvolacom konaní osobitným rozhodnutím na verejnom zasadnutí ani mimo tohto úkonu neodmieta, túto okolnosť len uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia (a teda ju týmto uvádza).“

Následne sa odvolací súd bližšie vyjadril k nedôvodnosti dôkazných návrhov predložených v rámci odvolacieho konania, keď záverom uzavrel, že „vo všetkých prípadoch ide o okolnosti nepodstatné pre rozhodnutie alebo o okolnosti, ktoré možno zistiť, resp. boli zistené inými, už skôr vykonanými dôkazmi, čo zodpovedá situácii uvedenej v § 272 ods. 3 Tr. por.“

Záverom k tejto námietke dovolací súd dodáva, že nie je porušením práva na obhajobu, ak sa obvinení nestotožňujú s rozsahom vo veci vykonaných dôkazov, resp. odôvodnením súdu pre nevykonanie ďalších dôkazov. To, ktoré a koľko dôkazov je potrebné vykonať na preukázanie záverov je plne v réžii súdov nižšieho stupňa, ktoré hodnotia dôkazy v zmysle zásady uvedenej v § 2 ods. 12 Tr. por. (zásada voľného hodnotenia dôkazov). Ide čisto o skutkovú otázku (pri rešpektovaní príslušných zákonných ustanovení), a teda mimo rozsahu prieskumu dovolacieho súdu.

Dovolatelia ďalej zhodne v podaných dovolaniach upozorňovali na nezákonnosť (nedôvodnosť) procesného postupu pri výsluchu chráneného svedka Y. H. pred senátom ŠTS dňa 12. a 16. septembra 2013, vykonaného prostredníctvom technických zariadení na prenos zvuku a obrazu (telemost), keď uvedeným postupom mali byť tiež porušené ich práva na obhajobu a zásada bezprostrednosti a ústnosti v trestnom konaní.

Aj predmetnú námietku niektorí z obvinených predostreli už v podaných odvolaniach, a preto sa i ňou zaoberal odvolací súd. Jeho reakciu považuje pritom dovolací súd za správnu, zákonnú a vyčerpávajúcu, a preto (ako už aj bolo naznačené vyššie) opäť v danom smere cituje z príslušnej časti odôvodnenia (s. 116 a nasl.):

„Samotná okolnosť, že ide o chráneného svedka, indikuje bezpečnostné riziká, ktoré sú najmä v prípade svedectva o násilnej trestnej činnosti „iným vážnym dôvodom“ - to sa týka kontextu primeraného použitia § 134 ods. 1, v zmysle § 134 ods. 3 Tr. por.

Pri použití § 134 ods. 3 Tr. por. v nadväznosti na ods. 1 tohto ustanovenia sú zohľadniteľné „vážne dôvody“. Takým dôvodom je nepochybne bezpečnostné hľadisko súvisiace s podstatou inštitútu chráneného svedka, a to aj vo vzťahu k účasti na hlavnom pojednávaní, preprave na hlavné pojednávanie a utajeniu miesta pobytu (ako na to obsahovo odkázal ŠTS vo svojom uznesení z 12. septembra 2015).

Výsluch prostredníctvom prenosového zariadenia, procesne garantovaný účasťou náhradného sudcu pri

výsluchu spĺňa všetky kritériá bezprostrednosti a nie je prekážkou uplatnenia práv obžalovaných.

To platí aj v prejednávanej veci a spochybňovanie riadneho priebehu výsluchu svedka H., teda výsluchu bez technickej alebo inej manipulácie, je garantované účasťou náhradného sudcu na výsluchu.

Tento okolnosti sa týka aj ďalšia odvolacia námietka, a to že náhradný sudca sa nezúčastnil zvyšku hlavného pojednávania.

Tu platí, že ustanovenie § 246 ods. 1 a 2 Tr. por. je potrebné vo vzťahu ku odseku 3 tohto ustanovenia vyložiť z hľadiska účelu dotknutého inštitútu (výsluch ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka s utajenou totožnosťou s využitím technického zariadenia na prenos zvuku a obrazu), teda reštriktívne. To znamená, že náhradný sudca sa v takom prípade zúčastní len výsluchu svedka, nie prevyšujúcej časti hlavného pojednávania. V tom je rozdiel oproti účasti náhradného sudcu na hlavnom pojednávaní z dôvodu predpokladu jeho dlhšieho trvania.

Bez ohľadu na uvedené, práva obžalovaných v tejto súvislosti nemôžu a v prejednávanej veci nemohli byť nijako dotknuté, keďže nevznikla potreba nahradiť sudcu (člena senátu) v konaní a pri rozhodovaní. Účasť náhradného sudcu (prítomného pri dotknutom výsluchu) na zvyšku hlavného pojednávania by teda na zložení senátu pri rozhodovaní vo veci (hlasovaní) nič nezmenila ani v zmysle § 246 ods. 2 Trestného poriadku.“

K tomu je žiadúce zo strany dovolacieho súdu vzhľadom na obsah dovolacej argumentácie zdôrazniť, že v dotknutom postupe ani tento nezistil žiadane pochybenie, majúce za následok porušenie práv obhajoby, či prípadne iných práv. Pokiaľ ide o namietaného náhradného sudcu (JUDr. Kozlík), tento bol ustanovený predsedníčkou senátu len na daný účel (prítomnosť pri výsluchu chráneného svedka realizovaného s využitím technického zariadenia na prenos zvuku a obrazu), čo je v súlade so zákonom, ako vyplýva aj z vyššie uvedeného, pričom čo sa týka obvinenými dožadovanej konfrontácie, tejto bránilo ustanovenie § 125 ods. 3 Tr. por.

Najrozsiahlejšie námietky dovolateľov smerovali voči údajne nekritickému a neobjektívnemu hodnoteniu výpovede „kajúcnika“ Y. H. a tiež iných spolupracujúcich osôb. Pokiaľ ide o menovaného chráneného svedka, tento svedectvo označili za naučené, prispôbené, nehodnoverné z viacerých dôvodov, keď tiež upozornili na to, že mu malo byť dočasne odložené vznesenie obvinenia bez splnenia k tomu potrebných zákonných podmienok. V kontexte aj ostatných spolupracujúcich osôb potom dovolatelia poukazovali na údajnú manipuláciu, resp. akési „kupčenie“ s výpoveďami s cieľom dosiahnuť benefity v rôznych podobách v ich vlastných trestných konaniach. Predmetné výpovede sú podľa nich účelové, nepravdivé, rozporuplné, keď mala byť skúmaná motivácia k ich podaniu (resp. k samotnému priznaniu sa dotknutých) a v rámci dokazovania malo dôjsť k ich prevereniu. V celom súhrne uvedené dovolatelia označili za názorný prípad nezákonnej a selektívnej spravodlivosti, nerešpektovania ústavnej zásady rovnosti pred zákonom, prejav zneužitia právomoci prokurátora a súdnej moci.

Všetky vyššie uvedené tvrdenia sú z pohľadu daného dovolacieho prieskumu irelevantné, a to buď (a zároveň prevažne) pre ich skutkovú povahu alebo pre iný dôvod, odôvodňujúci nemožnosť ich podradenia pod ktorýkoľvek do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania. Dovolaciemu súdu je pritom jasné logické smerovanie námietok dovolateľov voči usvedčujúcim dôkazom, keď zmyslom je ich „vylúčiť“ z okruhu dôkazov (a to predovšetkým pokiaľ ide o „kľúčového“ svedka Y. H.). Avšak len prípadná námietka voči zákonnosti dôkazov by bola takou, ktorou by bol povinný sa dovolací súd z pohľadu prípadného naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vecne zaoberať.

Námietky voči hodnoteniu dôkazov z pohľadu ich dôveryhodnosti (rovnako ako aj hodnotenie z pohľadu dôležitosti toho-ktorého dôkazu) sú totiž námietkami zjavného skutkového charakteru, rovnako ako i poukaz na nedostatky v dokazovaní, a to či už pokiaľ ide o údajné neodstránené rozpory vo výpovediach alebo údajné nevykonanie ďalších dôkazov („na preverenie“ už vykonaných).

Z obsahu tak prvostupňového, ako i druhostupňového rozsudku je zrejmé, že oba sudy sa dôsledne danou otázkou zaoberali, keď odôvodnenie odvolacieho súdu je vnímané v rámci vysporiadavania sa s námietkami daného typu ako „podkladové“ (t. j. na tam uvedené súvisiace závery sa často odkazuje). Z pohľadu dovolacieho súdu je potom významná práve tá skutočnosť, že aj v prípade takýchto výpovedí (tzv. spolupracujúcich páchateľov) ide o zákonný dôkaz, tento je však potrebné podrobiť precíznemu hodnoteniu ich hodnovernosti (otázka stojaca už mimo rozsahu prieskumu dovolacieho súdu, ako bolo zdôraznené vyššie), a to tak s prihliadnutím na ostatné vo veci vykonané dôkazy, ako aj so zohľadnením ostatných dôležitých okolností.

V podrobnostiach je možné opäť citovať z odôvodnenia odvolacieho rozsudku, ktorý sa namietanej otázke svedkov, ktorí boli zároveň páchateľmi dotknutej alebo súvisiacej trestnej činnosti a boli voči ním použité príslušné procesné postupy (označovaní ako „kajúcnici“) koncepčne vyjadril na s. 72 a nasl. takto:

„Čo sa týka skutkových zistení súdu prvého stupňa (a to sa opäť týka aj skutkov v bode II. napadnutého rozsudku), tieto sú spochybňované vo všetkých odvolaniach obžalovaných tézou o nevierohodnosti výpovedí svedkov, ktorí sa sami podieľali na prejednávanej alebo s ňou súvisiacej trestnej činnosti, avšak vo vzťahu k ich osobám boli použité osobitné trestnoprocesné inštitúty (napr. dočasné odloženie vznesenia obvinenia, prerušenie trestného stíhania, dohoda o vine a treste), tzv. odklony, ktoré umožňujú nepostihnúť alebo na základe súčasnej osobitnej úpravy Trestného zákona miernejšie postihnúť dotknutého páchateľa, a to aj v súvislosti s jeho výpoveďou proti iným páchateľom. Podstatou takého legislatívneho riešenia je prioritá záujmu spoločnosti na umožnení odhalenia a dokázania určitého druhu trestnej činnosti a jej najnebezpečnejších páchateľov.

Rozsiahle námietky označujú také výpovede (najmä výpoveď svedka Y. H.), za nepoužiteľné, nakoľko sú produktom „obchodu“ medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a páchateľmi trestnej činnosti, ktorého predmetom je usvedčenie iných páchateľov.

Je predovšetkým potrebné uviesť, že svedka je v popísanej procesnej situácii možné vypočúť, ide o postup upravený zákonom. Tento postup umožňuje v súvislosti s výpoveďou o trestnej činnosti iných osôb (resp. zároveň aj vlastnej trestnej činnosti) naozaj získať vyššie uvedenú výhodu. Ide však o legálny benefit, ktorý teda výpoveď svedka procesne nediskriminuje. Taká výpoveď je zákonným dôkazom, čo neznamena, že výpoveď je pravdivá, neznamená to však ani opak.

Výpovede dotknutých svedkov (slangovo niekedy označovaných ako „kajúcnici“) podliehajú voľnému hodnoteniu dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., rovnako, ako každý iný dôkaz.

Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že nie je zákonom predpísané, akým spôsobom (akým dôkazom, resp. dôkazmi) musí byť určitá okolnosť dokázaná (pokiaľ ide o druh alebo počet potrebných dôkazov). Rozhodujúca je konkrétna dôkazná situácia.

Žiadnym dôkazom teda nie je súd pri posudzovaní určitej skutkovej okolnosti viazaný, zároveň však žiaden zo zákonom súladných dôkazov nie je v tomto smere ako podklad pre rozhodnutie vylúčený. Na základe ktoréhokoľvek legálneho dôkazu môže byť uznaná vina v trestnom konaní (neplatí však, že na základe určitého dôkazu alebo dôkazov vina uznaná byť musí).

V zásade teda neplatí ani téza, že na základe výpovede svedka „kajúcnika“ nemôže byť uznaná vina, resp. môže byť uznaná len vtedy, ak je ohľadom určitej okolnosti táto výpoveď potvrdená inými výpoveďami alebo inými dôkazmi.

Výpoveď takého svedka (pri jej voľnom hodnotení) môže byť (potenciálne) ovplyvnená snahou dosiahnuť vlastnú antirepresívnu výhodu.

Na druhej strane, svedok v čase svojej výpovede (najmä keď je vypočutý už v prípravnom konaní)

nevie, či a s akými dôkazmi bude táto výpoveď konfrontovaná. Jeho rozhodnutie „pomôcť si“ je teda realizateľné práve v prípade, ak hovorí pravdu, a naopak, rizikové pre prípad, že sa svedkom uvádzané okolnosti ukážu ako fiktívne, čo by jeho osobnú pozíciu mohlo skomplikovať.

Oba tieto faktory sa vo sfére hodnotenia dôkazov stretávajú a je potrebné sa s nimi vyrovnáť v konkrétnom prípade, vzhľadom na jeho okolnosti.“

Porušenia práva na obhajobu sa podľa zhodného konštatovania opäť všetkých štyroch dovolateľov mali dopustiť orgány činné v trestnom konaní tým, že pri prehliadke cely im vzali poznámky s prípravou obhajoby, ktoré mali byť následne z ich strany zneužitú (to sa malo prejavíť o. i. vo výpovedi svedka Y. H.).

Znovu ide o námietku prezentovanú jedným z obvinených (konkrétne A. G.) už v pôvodnom konaní, keď i na túto dal patričnú odpoveď odvolací súd, a teda nenechal ju bez povšimnutia. Rovnako ako odvolací súd, ani dovolací súd nezistil pravdivosť uvedených skutočností, a teda ide len o „neoveriteľné“ tvrdenia obvinených, ktoré by však ani v opačnom prípade neboli dôvodom na opätovné dokazovanie vo veci. Právo obvinených na obhajobu, realizované aj cestou viacerých obhajcov, bolo v priebehu hlavného pojednávania plne zachované a rešpektované.

§ Podľa názoru všetkých štyroch dovolateľov ŠTS nedostatočne preskúmal obžalobu, túto mal odmietnuť a vec vrátiť späť prokurátorovi z dôvodu existencie závažných pochybení v prípravnom konaní, keď zároveň tiež v rozpore so zákonom nemal byť určený rozsah a spôsob dokazovania (senát vôbec nehodnotil zákonnosť dôkazov získaných v prípravnom konaní).

V predmetnej námietke ide len o všeobecné konštatovanie, bez akéhokoľvek presne špecifikovaného dopadu, a to či už na práva obhajoby, alebo zákonnosť dôkazov, a preto ako také nepodraditeľné podžiadny do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania.

Len na okraj možno navyše potom k tomu dodať, že relevantné je z pohľadu preskúmania dovolacieho súdu aj tak v zásade to, ako prebehlo hlavné pojednávanie (viď k tomu aj § 278 ods. 2 Tr. por.), resp. tiež odvolacie konanie, a teda ako bola dodržaná zákonnosť v rámci súdneho konania. Nie je ani vylúčené, že sa prípadná nezákonnosť (či nerešpektovanie práv obhajoby) z prípravného konania môže „preniesť“ do neskoršieho konania, to však nie vecou aktuálneho preskúmania, keďže - ako už bolo uvedené vyššie - na nič konkrétne vo vyššie uvedenej námietke poukazované nebolo.

Za konkrétnejší rozhodne nemožno považovať ani súvisiaci odkaz dovolateľov na „absenciu právnych úvah prokuratúry, vyžadovanú v súlade s ustanovením § 235 Tr. por., dôvodenie neprocesnými výsluchmi svedkov, porušenie práv obhajoby počas prípravného konania, či existencia znaleckých posudkov vyhotovených spôsobom odporujúcim trestno-právnym normám“.

Na konkrétne porušenie práva na obhajobu poukázal obvinený C. Š., ktorý teda samostatne namietal, že hoci si už v prípravnom konaní za svojho obhajcu zvolil JUDr. Vieru Čakovú, na jednotlivých úkonoch v rámci prípravného konania bola táto substitučne zastúpená toho času advokátskym koncipientom JUDr. Adrianom Čakom, čo ale bolo v rozpore s Trestným poriadkom, keďže bol stíhaný za obzvlášť závažný zločin a zároveň sa nachádzal vo väzbe.

Ide o námietku, pri ktorej dovolací súd nezistil splnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por., a teda je prvýkrát „neúčinné“ (nevyvolávajúc povinnosť sa ňou vecne zaoberať) namietaná až v podanom dovolaní.

Podľa tvrdení trojice dovolateľov (obvineného H. C., H. L. a C. Š.) nemal byť obhajobe poskytnutý dostatok času na prípravu záverečných rečí.

Nakoľko ide o námietku potencionálne podraditeľnú pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c)

Tr. por., bolo potrebné zo strany dovolacieho súdu najskôr (pred zaobieraním sa jej samotnou vecnou opodstatnenosťou) zistiť splnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por. Preskúmaním príslušnej časti predloženého spisového materiálu pritom dospel k negatívnemu záveru, a teda, že nikto z dotknutých uvedenú skutočnosť skôr nevytýkal (ani z uvedeného dôvodu nežiadal o viac času na prípravu).

Odhliadnúc od predmetného by však aj napriek tomu nebolo možné prisvedčiť ani v danom smere obvineným, a to s poukazom na niekoľko rozhodných skutočností. Pojednávane trvalo 42 pojednávacích dní, na ktorých bola obhajoba zakaždým prítomná, a teda mala vedomosť o všetkom, čo bolo vykonané pred súdom prvého stupňa. Záverečné reči boli prednesené 15. apríla 2014 (JUDr. V. V. v mene H. C.), 16. apríla 2014 (obhajcovia za ostatných dovolateľov, za niektorých pritom záverečnú reč predniesli aj viacerí obhajcovia) a 29. apríla 2014 (záverečné reči predniesli samotní obvinení). Pokiaľ ide o záverečné reči obhajcov, tieto boli pritom rozsiahle a precízne pripravené, ako vyplýva z obsahu príslušných zápisníc. Napokon, relevanciu má potom i to (pri komplexnom pohľade na celé konanie), že aj prípadný (to nie je zároveň konštatovaním platiacim pre daný prípad) časový diskomfort by tu bol konvalidovateľný prostredníctvom dostatočného časového priestoru „poskytnutého“ v rámci odvolacieho konania.

§ Obvinený H. C. namietal, že ako osoba, u ktorej existoval dôvod povinnej obhajoby, sa ocitol v časti konania bez obhajcu, a to konkrétne od 26. mája 2014 (t. j. ihneď po vyhlásení prvostupňového rozsudku), kedy došlo k zadržaniu (a následnému väzobnému stíhaniu) ním zvoleného obhajcu JUDr. V. V.. Uvedené pochybenie má byť pritom znásobené tiež tou skutočnosťou, že počas danej doby mu malo byť doručené uznesenie ŠTS o prepadnutí majetku.

Opäť i tu ide o skutočnosť subsumovateľnú pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., avšak rovnako tiež skôr nenamietanú.

Hoci nesplnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por. (brániacej v prípade zistenia relevantnosti námietky vysloveniu príslušného dovolacieho dôvodu), znamená absenciu povinnosti dovolacieho súdu zaoberať sa opodstatnenosťou danej námietky, dovolací súd sa k nej nad rámec uvedeného vyjadruje.

V prvom rade, z úvodných všeobecných konštatovaní vyplýva, že z hľadiska dovolacieho konania je dôležité skúmanie dopadu prípadne zisteného porušenia práva na obhajobu. Vychádzajúc z toho zorného uhľa potom treba uviesť predovšetkým to, že zo strany obhajoby bolo ihneď po vyhlásení prvostupňového rozsudku zahlásené odvolanie, ktoré bolo aj následne JUDr. V. V., prepusteným z väzby 5. júna 2014 (ku ktorému dátumu ešte ani nebol napadnutý rozsudok písomne vyhotovený), riadne zdôvodnené, a to podaním z 22. septembra 2014 o rozsahu 42 strán. Prostredníctvom menovaného obhajcu sa obvinený H. C. taktiež vyjadril k odvolaniu prokurátora (podanie z 29. októbra 2014) a napokon odvolaciemu súdu bolo ešte pred samotným rozhodnutím doručené aj podanie označené ako „Doplnenie podaní v dovolacom konaní o listinné dôkazy“. Obhajoba bola prítomná aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Je teda zrejmé, že z daného pohľadu o žiadnom reálnom dopade na práva obhajoby (z hľadiska výsledku preskúmaného konania) nie je možné hovoriť.

Čo sa týka napokon dovolateľom spomínaného „uznesenia ŠTS o prepadnutí majetku“, má na mysli uznesenie ŠTS z 26. mája 2014, sp zn. PK-2T/14/2013, ktorým došlo „len“ k zaisteniu jeho majetku (a to následne po vyhlásení rozsudku ŠTS, ktorým mu bol uložený trest prepadnutia majetku), proti ktorému aj podal sťažnosť. Ani on a ani jeho obhajca však nevyužili „možnosť“ podanú sťažnosť bližšie odôvodniť - sťažnostný súd pritom rozhodoval až dňa 25. novembra 2014 (sp. zn. 2 Tost 26/2014), keď z materiálneho hľadiska je dôležité upozorniť i na to, že v obsahu uznesenia najvyšší súd skonštatoval, že zaistenie bolo v danom prípade obligatórne (nepripúšťajúce žiadnu výnimku).

Obvinený H. C. namietal, že ŠTS mal opomínať v priebehu konania jeho substitučnú obhajkyňu JUDr. Júliu Vestenickú, ktorej udelil substitučnú plnú moc JUDr. V. V. dňa 20. novembra 2013. Táto nemala byť o. i. vyzývaná zo strany súdu vyjadrovať sa v jeho mene v priebehu procesu, a to napriek tomu, že

bola pravidelne prítomná na pojednávaní.

Opäť je treba i v prípade predmetnej námietky konštatovať nesplnenie zákonnej podmienky v podobe povinnosti tzv. predchádzajúcej výtky (zo strany konkrétneho obvineného).

§ Dovolateľ A. G. upozornil ďalej osobitne na to, že z vykonaného dokazovania má byť zrejmé, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo k zásahom do mobilných telefónov pred ich samotným vydaním znalcom. V snahe poukázať na takéto neoprávnené zásahy vyšetrovateľa zabezpečil vypracovanie znaleckého posudku, ktorého predmetom skúmania bolo objasnenie práve uvedených skutočností. Tento však nebol súdom ako ním navrhovaný dôkaz vykonaný, čo sa jednak vymyká ustanoveniu § 2 ods. 10 Tr. por. a jednak tým došlo tiež k porušeniu jeho práva na obhajobu. Na strane druhej ale všetky znalecké posudky navrhnuté prokuratúrou boli pripustené, a to aj za stavu, kedy im predchádzali nulitné procesné postupy.

Na predmetnú námietku je v celom rozsahu odpoveď daná vlastne už v skorších častiach daného odôvodneniam, a to tak v časti, kde sa dovolací súd zaoberá otázkou vysporiadanie sa s dôkaznými návrhmi (a možným porušením práva na obhajobu v tejto súvislosti) a rovnako potom v rámci „všeobecného“ úvodu k uplatneným dovolacím námietkam, kde sa konkrétne súd vyjadruje k námietkam upozorňujúcim na podozrenie z manipulácie.

Konkrétne vo vzťahu k uvedenému sa bližšie vyjadril i odvolací súd, keď uviedol, že „namietaná technická manipulácia s mobilnými telefónmi v súvislosti so znaleckým dokazovaním je len hypotetickým predpokladom obhajoby, ktorý pri výsluchoch znalcov nebol potvrdený. Okrem toho, údaje z mobilných telefónov (konkrétne uložené telefónne čísla) boli v rozsahu uznania viny brané do úvahy ako podklad pre rozhodnutie len ojedinele a parciálne, ako doplnkový dôkaz, bez rozhodujúceho alebo podstatného významu (ako vyplýva i z odôvodnenia napadnutého a tohto rozsudku a sčasti z obsahu tohto odôvodnenia).“

S poukazom na vyššie uvedené je teda potrebné považovať i danú námietku za neopodstatnenú.

§ Dovolateľ A. G. ako porušenie práva na obhajobu označil i to, že pri uznaní jeho viny zo skutku uvedeného v bode II. - 1 prvostupňového rozsudku súd argumentoval aj poukazom na skoršie právoplatné odsúdenie B. R., ktorý sa k vine priznal. Obvinený však upozornil na to, že podstata inštitútu dohody o vine a treste spočíva v tom, že obvinená osoba sa prizná ku všetkým skutkom kladeným jej za vinu, pričom ale v danej súvislosti súd (ani prokuratúra) neskúma fakt, či skutočne osoba obvinená je nositeľom trestnej zodpovednosti za všetko, čo jej je kladené za vinu. Preto potom platí, tá skutočnosť, že B. R. sa rozhodol uzatvoriť dohodu o vine a treste, nemôže byť postačujúcim záverom pre podporu tvrdení o tom, že to mal byť práve on, kto mu mal zadať údajný pokyn k podpáleniu dotknutej prevádzky. Za dôležité rovnako v danom smere považoval upozorniť i na to, že menovaný nebol v predmetnom konaní nikdy vypočutý, čo predstavuje výraznú medzeru v dôkaznej situácii v súvislosti s daným skutkom.

Predmetná námietka je po obsahovej stránke „čisto“ skutkového charakteru (a teda z pohľadu daného dovolacieho konania irelevantného), čo je úplne zrejmé najmä poukazom na údajnú „medzeru v dôkaznej situácii“.

Ak ide o odkaz prvostupňového súdu v súvislosti s dotknutým skutkom o. i. na uzavretú dohodu B. R., tak z odôvodnenia rozsudku v prvom rade vyplýva, že výrok o vine bol založený na iných dôkazoch, a to najmä viacerých svedeckých výpovediach. Súd sa zároveň vyjadril k predmetnému listinnému dôkazu (a to v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por.), ktoré vyjadrenie zároveň, a to je žiadúce zdôrazniť, osobitne s ohľadom na osobné podanie obvineného A. G., nie je v nesúlade so závermi stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke pod č. 15/2017 (potreba vykonať autonómne dokazovanie).

Záverom už len na doplnenie, chápanie inštitútu dohody o vine a treste v zmysle, že ide o skutkové okolnosti skôr predpokladané, nie je úplne správne. Pre potreby daného rozhodnutia sa však (vzhľadom na už skôr uvedené) nie je potrebné danej otázke bližšie venovať.

Obvinený A. G. osobitne v podanom dovolaní upozorňoval taktiež na tie skutočnosti, že jednak prvostupňový súd nemal oboznámenie s obsahom výpovedí spoluobvinených vykonať riadne počas priebehu hlavných pojednávaní, a potom tiež na to, že vo viacerých prípadoch mali obhajcovia vznášať námietky proti postupu súdu ako aj námietky zaujatosti, o ktorých však senát nerozhodol.

S obomi vytýkanými skutočnosťami sa „zaoberať“ už odvolací súd, keď v súlade tak so zákonom, ako i obsahom spisu dal v danom smere obhajobe nasledovné odpovede:

„Pokiaľ ide o medzitým vykonanie dôkazov - výsluchov spoluobžalovaných na hlavnom pojednávaní 12. až 14. augusta 2013, každý z nich bol vypočutý v neprítomnosti doposiaľ nevypočutých spoluobžalovaných - žiaden z obžalovaných teda nemal možnosť byť prítomný pri výsluchu obžalovaných, ktorí boli vypočutí pred ním. Každý z obžalovaných mal potom možnosť sa k výpovediam spoluobžalovaných vyjadriť po tom, čo mu boli doručené prepisy z hlavného pojednávania konaného 12. až 14. augusta 2013, v obžalovanými samotnými zápisnične konštatovanom dostatočnom predstihu, k vyjadreniu sa došlo na hlavnom pojednávaní 20. januára 2014, teda v ďalšom priebehu dokazovania. Tým je splnená podmienka uvedená v § 260 Tr. por., a to vo vyššej kvalite, než len pri ústnom oboznámení takých výpovedí.“

„Konaniu bolo vytýkané aj nerozhodovanie o námietkach zaujatosti v priebehu hlavného pojednávania - o takých námietkach sa v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nerozhoduje, ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu v konaní (vrátane rozhodovania o postupnosti dokazovania a okruhu vykonaných dôkazov). Ide o otázky podstaty rozhodnutia vo veci samej a postupu pri prejednávaní vecí, ktoré sa preskúmavajú v konaní o opravných prostriedkoch, nie v námietkovom konaní, zameranom na osobnú zaujatosť sudcu z dôvodov uvedených v zákone (§ 31 ods. 1 Tr. por.).“

Akékoľvek ďalšie doplnenia zo strany dovolacieho súdu by boli už len nad rozsah.

Obvinený A. G. napokon poukázal aj na ďalšie, nasledovné okolnosti: i/ počas jeho väzobného stíhania došlo ku kontaktu so svedkom Y. H. napriek výslovnému pokynu sudkyne JUDr. Stanislavskej o zákaze kontaktu medzi nimi; ii/ súd pozabudol na jeho osobnú prítomnosť v pojednávacej miestnosti dňa 13. augusta 2013, čo považuje za absolútne neospravedliteľné; iii/ v zápisnici z hlavného pojednávania zo 14. augusta 2013 sa uvádza jeho prítomnosť napriek tomu, že v pojednávacej miestnosti nebol; iv/ v mnohých prípadoch nie je možné prepis zvukového záznamu priebehu hlavných pojednávaní označiť za totožný so zvukovou nahrávkou; v/ v kontexte drogovej trestnej činnosti vykonané sledovanie, odpočúvanie a ani vytvorené utajované prílohy neboli predložené v celom rozsahu obhajobe, ani súdu; vi/ odvolací súd nevyrozumel o konaní verejného zasadnutia jeho manželku PhDr. L. G., ktorá podala odvolanie v jeho prospech.

K uvedenému súhrnu, samostatne sa týkajúcemu iba jedného z dovolateľov, iba toľko, že v celom rozsahu je potrebné odmietnuť aj tu uvedené skutočnosti ako irelevantné, keď z prevažnej časti sú tieto absolútne nepodraditeľné pod žiadny dovolací dôvod (i/ až iv/, keď na opravu zápisnice ustanovuje zákon samostatný postup), pričom vo zvyšku ide o námietky prvýkrát vytýkané až v podanom dovolaní (v/ a vi/).

Dovolatelia H. C., H. L. a C. Š. označili za nezákonne získaný dôkaz písomný zápisník, ktorý mal byť vydaný orgánom činným v trestnom konaní údajne v júni 2011 svedkom F. Š. pri jeho zadržení. Spôsob, akým sa tento zápisník ocitol v spise - jeho doloženie do spisu prokurátorom až v priebehu hlavného pojednávania, má navodzovať dojem možnej manipulácie s dôkazmi, keď tým tiež bolo nepochybne bránené i v uplatnení jeho obhajobných práv (dôkaz nebol k dispozícii pri ukončení vyšetrovania).

Z obsahu prvostupňového rozsudku (s. 151 a nasl.) vyplýva, že skutočnosť vyplývajúca z predmetného zápisníka (konkrétne sa poukazuje na to, že v malom diáre hnedej farby, vydaného dňa 24. júna 2011 F. Š. vyšetrovateľovi PZ, je pod dátumom 1. júl 2011 zaznamenané F. - K., tel. XXXX XXX XXX - 150 Eur) súd podporne použil len pri odôvodňovaní skutku, za ktorý bol napokon odsúdený len H. M. [H. L. a H. C. boli oslobodení podľa § 285 písm. c) Tr. por., pretože nebolo dokázané, že skutok spáchali].

Nakoľko teda obsah dotknutého diára nebol použitý ako dôkaz pri odôvodňovaní odsúdenia za žiaden skutok týkajúci sa niektorého z dotknutých dovolateľov, niet dôvodu ani na konštatovanie žiadneho dôvodu dovolania. Navyše, čo sa týka okolností o údajnej manipulácii so spisom, tieto nie sú ničím potvrdené a je preto potrebné ich považovať len za súčasť obrany obvinených.

§ Pokiaľ ide o výrok o treste, všetci štyria dovolatelia s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. namietali neprimeranosť uložených trestov odňatia slobody, ich nedostatočné odôvodnenie a tiež nedôslednú aplikáciu ustanovení § 34 ods. 4 a 5 Tr. zák.

Vo vzťahu k výroku o treste je možné zo strany obvinených v podanom dovolaní účinne namietat len ak by im bol uložený trest mimo zákonnej sadzby alebo taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany čin nepripúšťa [a to prostredníctvom dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.], prípadne ak došlo k pochybeniu pri aplikácii (hmotnoprávných) ustanovení kogentnej povahy viažucich sa k rozhodovaniu o treste - § 41 až 43, § 47 ods. 2 Tr. zák. [prostredníctvom dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.].

Ako tu už viackrát dovolací súd v rámci svojich rozhodnutí zdôraznil, námietka smerujúca voči údajne neprimerane vysokému trestu je námietkou nepodraditeľnou pod žiadny dovolací dôvod, keď rovnako i poukaz len na všeobecné ustanovenia § 34 ods. 4 a 5 Tr. zák. (ktoré ustanovujú, na aké okolnosti je potrebné prihliadať pri individualizácii trestu, resp. teda ukladaní trestu konkrétnemu páchatelovi v rozmedzí zákonom stanovenej sadzby) je z pohľadu dovolacieho konania irelevantný. K otázke údajného nedostatku odôvodnenia je potom potrebné odkázať na skoršie časti daného rozhodnutia.

Pokiaľ ide o obvineného H. C., k tomu treba osobitne poznamenať tú skutočnosť, že z odôvodnenia príslušnej časti jeho dovolania je zrejmé, že námietka tohto (materiálne) smeruje voči výroku o treste, ktorý mu bol uložený rozsudkom najvyššieho súdu z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, v spojení s rozsudkom ŠTS z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T/14/2013, hoci tento bol neskôr zrušený v úvode daného rozhodnutia spomínaným rozsudkom ŠTS z 24. júla 2017, sp. zn. PK-2T/9/2017, ktorým mu bol uložený (vyšší) súhrnný trest. Dovolací súd teda postupoval bežným materiálnym prístupom aj k tejto uplatnenej dovolacej námietke (pri viazanosti jej obsahom, nie formálnym odkazom aj na neskorší rozsudok ŠTS).

§ V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolatelia v podstate uviedli, že v konaní neboli jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vykonaným dokazovaním preukázané ani subjektívne, ani objektívne znaky príslušných skutkových podstat.

Vychádzajúc z obsahu predložených dovolaní je potrebné konštatovať, že dovolatelia v nich neuviedli žiadne námietky relevantného, a teda právneho charakteru. „Najvypuklejšie“ v danom smere pritom vyznieva dovolacia argumentácia obvineného C. Š., ktorý akoby písal v danom smere „ďalšie“ odvolanie, poukazujúc podrobne na jednotlivé výpovede a rozpory v nich.

Nejde pritom o zriedkavý jav, naopak, pomerne často obvinení odvodzujú údajne neprávnu právnú kvalifikáciu od nesprávne zisteného skutkového stavu (resp. presnejšie odkazom na nedostatky v dokazovaní, nesprávne hodnotenie dôkazov, či nepremietnutie výsledkov dokazovania do výrokovej časti rozsudku), neuvedomujúc si jednak zásadný rozdiel medzi skutkovými a právnymi námietkami a jednak tiež (už viackrát spomínanú) viazanosť dovolacieho súdu zisteným skutkom - tak, ako bol tento ustálený na základe vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní a následného hodnotenia dôkazov zo strany

súdov nižšieho stupňa v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov.

Teda nestačí len konštatovať, že ten-ktorý skutok nenapĺňa znaky príslušnej skutkovej podstaty, pričom však nepodložiť uvedené tvrdenie žiadnou relevantnou námietkou právneho charakteru. V takom prípade potom nie je ani povinnosťou (pri viazanosti vecnou námietkou) dovolacieho súdu zaoberať sa správnosťou aplikovanej skutkovej podstaty.

Vo vzťahu k rozsiahlej dovolacej argumentácii dovolateľov o absencii úmyslu, resp. vo všeobecnosti subjektívnej stránky, považuje potom dovolací súd za žiadúce upozorniť na právne závery stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, publikované v Zbierke pod č. 3/2011, a síce:

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia.

Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek doplniť a meniť.

Napokon záverom k tejto časti najvyšší súd podotýka, že vzhľadom na nepredloženie žiadnej námietky právno-kvalifikačného charakteru strácajú potom i z tohto (materiálneho) hľadiska akékoľvek opodstatnenie vyššie rozoberané návrhy na odňatie veci - tak, ako boli tieto odôvodnené.

Obvinení napokon v podaných dovolaniach zhodne namietali i nerešpektovanie zásady totožnosti skutku (H. C. a H. L. v tomto smere poukazoval na skutok uvedený pod bodom 9 obžaloby, C. Š. na skutok uvedený pod bodom I. (rozsudku) a A. G. na skutok uvedený v bode II. - 6), keď úpravu znenia dotknutých skutkových viet oproti obžalobe mal ŠTS vykonať svojvoľne, neopodstatnene a bez návrhu prokurátora. Obvinený A. G. navyše upozornil na to, že skutku uvedeného v bode II. - 6 sa mal dopustiť aj iný obvinený (K. P.), vylúčený na samostatné konanie, ktorý však následne bol oslobodený z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa skutok stal, pričom však on bol odsúdený za totožný skutok. Podľa jeho názoru skutočnosť, že sa skutok nestal, musela byť prvostupňovému súdu dôverne známa, nakoľko po nadobudnutí vedomosti o tomto oslobodení senát ŠTS skutok v jeho prípade modifikoval odlišne od samotnej obžaloby, čím došlo nepochybne k porušeniu obžalovacej zásady. Tým, že si súd vytvoril tzv. „nový skutok“, došlo zároveň i k zásahu do jeho práva na obhajobu (línia obhajoby bola totiž vedená v súlade s obžalobou). Na oslobodenie K. P. v kontexte skutku uvedeného pod bodom II - 6 (6a, 6b, 6c) poukázal i obvinený C. Š., keď to má zároveň platiť i vo vzťahu k skutku uvedenému pod bodom I.

Ani s predmetnými námietkami nemožno súhlasiť, keď k tomu dovolací súd predovšetkým uvádza, že v súdmi vykonaných zmenách skutkových viet sa odrazili výsledky dokazovania, pričom na tieto nebol potrebný žiaden návrh prokurátora. Všetky modifikácie oproti obžalobe boli zákonné a zároveň vykonané pri zachovaní zásady totožnosti skutku, ktorá je v zmysle záverov ustálenej súdnej praxe zachovaná vtedy, ak je aspoň sčasti totožné konanie a/alebo aspoň sčasti totožný následok. Len na okraj možno pritom tiež poznamenať, že totožnosť skutku, ktorú je potrebné v priebehu celého konania rešpektovať, je odlišná kategória od otázky právnej kvalifikácie, ktorá sa môže v priebehu konania meniť. V dôsledku skôr uvedeného záveru potom strácajú opodstatnenie i akékoľvek ďalšie (bezprostredne nadväzujúce) právne úvahy o údajnom porušení práva na obhajobu.

Vzhľadom k tomu, že aktuálne rozoberané skutočnosti boli obvinenými rozsiahlo namietané aj v

podaných odvolaniach, zaoberal sa nimi opäť aj odvolací súd, ktorý napokon aj sám pristúpil k určitým čiastkovým úpravám.

K tomu záverom preto dovolací súd odkazuje na príslušné časti z odôvodnenia napadnutého rozsudku, bez potreby čokoľvek ďalšie k nim dodávať, keďže dávajú komplexnú odpoveď na dovolaciu argumentáciu obvinených (v niektorých smeroch dokonca až nad jej rozsah):

(s. 64): „Rozsudok súdu prvého stupňa vyčerpá odsúdením alebo oslobodením celý predmet obžaloby, aj keď pri úprave žalovaných skutkov, a to aj ich zlučovaním alebo rozdelením. Tento postup bol vecne správny a zodpovedal reálnemu vymedzeniu konania obsiahnutého v obžalobe do skutkovej podoby, pri zachovaní zásady totožnosti skutku (pričom vzťah jednotlivých bodov obžaloby a napadnutého rozsudku je uvedený v jeho odôvodnení). Výnimky zo správnosti postupu ŠTS vyplývajú z výroku tohto rozsudku a budú označené v ďalšej časti tohto odôvodnenia.“

(s. 71 a nasl.): „Otázka totožnosti skutku u viacerých odvolateľov (táto námietka sa v jej všeobecnej charakteristike týka i skutkov v bode II. výroku napadnutého rozsudku).

Uplatnené odvolacie námietky v tomto smere nie sú dôvodné.

Pojem totožnosti (identity) skutku vyložila súdna prax vo svojom dlhoročnom vývoji pomerne voľne.

Takou totožnosťou sa rozumie jedinečnosť, resp. nepochybná identifikácia skutku ako udalosti vo vonkajšom svete. Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania páchatel'a alebo totožnosť jeho následku, a to aspoň v relevantnej (podstatnej) časti.

Ak sa teda vykonaným dokazovaním zistia odlišné okolnosti žalovaného činu, avšak vyššie uvedené kritériá sú zachované, súd je povinný skutok (skutkovú vetu) upraviť v odsudzujúcom rozsudku a rozhodnúť o ňom ako o trestnom čine (ak sú naplnené zákonné znaky tohto činu).

Čiastkovo odlišné okolnosti miesta, času, spôsobu spáchania alebo následku činu teda neznamenajú porušenie totožnosti skutku, je potrebné, aby skutok, pre ktorý bol páchatel' uznaný za vinného, zodpovedal skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie a podaná obžaloba, a to podľa vyššie uvedených kritérií.

Tieto kritériá sú v prípade skutku v bode I. výroku napadnutého rozsudku (i v prípade ostatných skutkov finálneho odsúdenia, teda v súhrnnej jednote obsahu výrokov rozsudku ŠTS a najvyššieho súdu), splnené.

Skutok v bode I. napadnutého rozsudku korešponduje bodu 1 podanej obžaloby i pri jeho súdom vykonanej vecnej úprave (vylúčením konania proti obž. H. zo spoločného konania a oslobodením viacerých obžalovaných spod obžaloby ide aj o úpravu personálnu).

Podstatou dotknutého skutku je vytvorenie štruktúry spoločenstva „J.“ obžalovaným S. so zameraním skupiny na určité druhy trestnej činnosti, páchanej v Bratislave a jej širšom okolí od roku 2005 a členstvo ďalších osôb v tomto zoskupení, ako aj činnosť pre zoskupenie a jeho podpora, pričom ide o konanie zodpovedajúce ustanoveniu § 296 Tr. zák.

Rôzne formulované námietky (prakticky u všetkých odsudzujúcim rozsudkom dotknutých obžalovaných), zamerané na mechanické porovnávanie obžaloby (bodu 1) a rozsudku (bodu I.), sú v zmysle skôr uvedeného výkladu vecne neopodstatnené.“

(s. 95): „V prípade dotknutého oslobodzujúceho výroku je zo skutku v bode 12 obžaloby vyňatá integrálna časť skutkového deja - poskytnutie výbušniny obžalovaným S. Y. H., pričom následne sa H. spolu s obžalovaným Š. rozhodli použiť výbušninu na útok smerujúci voči poškodenému V. (po čom

nasledoval útok samotný).

Nejde o samostatný skutok, ani o čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, preto nebolo potrebné túto časť skutku pokryť oslobodzujúcim výrokom, len ju redukovať (odstrániť) z formulácie skutkovej vety v odsudzujúcom výroku. K tomu aj došlo pri skutku v bode II. - 6 (v návetí, ktoré je východiskom pre vyústenie skutkového deja do troch útokov, popísaných v písmenách a), b) a c). Po vykonaní takej úpravy bol už oslobodzujúci výrok, týkajúci sa vyššie uvedených okolností, nadbytočný, preto ho odvolací súd na základe odvolania prokurátora zrušil bez náhrady (procesne z dôvodu uvedeného v § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por., teda pre vyššie popísanú chybu príslušnej časti odvolaním napadnutého výroku rozsudku).

Odvolací súd nebol obmedzený ustanovením § 322 ods. 4 písm. a) Tr. por., nakoľko po zrušení príslušnej časti oslobodzujúceho výroku o vine, ktorá bola vzhľadom na redukciiu odsudzujúceho výroku v bode II. - 6 (obsahovo oproti bodu 12 obžaloby) nadbytočná, neuznal obžalovaných E. S. a C. Š. za vinných (ani v tomto smere nepotreboval ponechať dokazovanie otvorené vrátením veci súdu prvého stupňa).“

(s. 102 a nasl.): „Správne potom postupoval ŠTS, keď širšie obžalobné formulácie upravil vo vzťahu ku konkrétnym špecifickým okolnostiam, zisteným dokazovaním (s potrebnými korekciami u obžalovaného F., vykonanými odvolacím súdom).

K otázke totožnosti skutku smeruje i odvolacia námietka obžalovaného L., že obžalobe, vo vzťahu k jeho osobe, zodpovedá len časť náveta skutku v bode II. - 9, týkajúca sa odovzdávania metamfetamínu H., a teda, že skutok zistený súdom bol doplnený o čiastkové skutky (útoky), ktoré neboli predmetom obžaloby (odovzdávanie metamfetamínu prostredníctvom mŕtvej schránky a dodávky tej istej látky do Stupavy - diler E.). Rovnako (tvrdí), predmetom na neho podanej obžaloby neboli okolnosti uvedené v písmene b) bodu II. - 9. V nadväznosti na to namieta, že nebol uznaný za vinného zo skutku v bode II. - 9, ale len II. - 9b.

Otázka konštrukcie II. - 9 (a, b) už bola vysvetlená skôr - v tejto súvislosti sa obžalovaného L. týka popis trestnej činnosti v návetí a ku nemu pripojenom písmene b) (vo vzťahu k jeho osobe nebol dotknutý bod zrušený, čo sa z pohľadu písmena b) týka dodávok drogy F. prostredníctvom H. a právnej charakteristiky látky metamfetamín - tieto okolnosti zostali súčasťou skutkových zistení práve k osobe obžalovaného L.).

Komplexnosť popisu skutku v bode 9 obžaloby a vyššie vysvetlená možnosť, resp. povinnosť súdu upraviť predmet obžaloby podľa výsledkov dokazovania na hlavnom pojednávaní, pri zachovaní kritérií totožnosti skutku v jej skôr uvedenom ponímaní (teda i pri zmene okolností spáchania činu, ak je zachovaná jeho podstata), vyvoláva jednoznačný záver, že totožnosť skutku oproti obžalobe bola zachovaná (nebola porušená).

U skutku v bode 9 obžaloby je popísaný reťazec distribúcie kokainu a metamfetamínu a finančných tokov s tým spojených, pokiaľ ide o drogu samotnú i o sprievodné dilerké poplatky, rovnako je popísaná pozícia obžalovaného L. v dotknutej štruktúre medzi C.H. a dílermi H., D. a inými.

V súdnom rozhodnutí bol upravený začiatok páchania trestnej činnosti na údaj o už skoršom období, čo zodpovedá výsledkom dokazovania a (popri iných upresneniach), jednotlivé realizačné aktivity obžalovaného pri obchode s drogami boli konkretizované podľa vykonaných dôkazov. Táto okolnosť je pridanou hodnotou kvality skutkových zistení rozsudku oproti obžalobe, pritom vykonaná diferenciácia neznamena, že by sa jednotlivé činnosti, predtým pokryté obžalobným celkom, vymykali zo žalovaného rámca. To platí aj pre prípad, že sa takto (oproti homogénemu popisu dejovej línie v obžalobe) javia ako čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu. Ak sú také časti vybraté zo skôr procesne vytvoreného celku (ktorý pokrýva i čiastkové konania), nie je už (duplicitne, resp. opakovane) potrebné začínať trestné stíhanie a vznášať obvinenie, ani podávať obžalobu.“

(s. 119): „Rozsiahle je namietaná otázka zachovania totožnosti skutku, ktorej kritériá sú vymedzené v úvodnej časti tohto odôvodnenia a je potrebné opakovane konštatovať, že vzhľadom k ich relatívnej voľnosti a štruktúre jednotlivých skutkov jednak v obžalobe a jednak v odsudzujúcej časti výroku rozsudku bola totožnosť skutku vo všetkých prípadoch zachovaná - ŠTS teda z nej nevybočil (pri skutku v bode 12 obžaloby vytvoril nadbytočný oslobodzujúci výrok, čo je však iná otázka a čo bolo najvyšším súdom korigované).

Niektoré bližšie podrobnosti vo vzťahu k tejto otázke sú uvedené pri jednotlivých bodoch výroku napadnutého rozsudku v predchádzajúcom obsahu tohto odôvodnenia.

K oslobodeniu K. P. je potom potrebné odkázať na s. 75 a nasl. napadnutého odvolacieho rozsudku:

„Odvolacie námietky (opäť prakticky všetkých obžalovaných, ktorých sa týka výrok v bode I., ale aj v bode II. napadnutého rozsudku) smerujú k okolnosti, že predchádzajúcim rozsudkom ŠTS, sp. zn. BB-4T/48/2013, z 3. decembra 2013 bol obžalovaný K. P. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby zo skutku, obžalobou právne kvalifikovaného ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., ktorý vo vzťahu k jeho osobe zodpovedá skutku v bode 1 obžaloby v aktuálne prejednávanej veci, ako aj z ďalších činov (okrem iného zo skutku, ktorý zodpovedá vo vzťahu k jeho osobe v prejednávanej veci skutku v bode 10 obžaloby, resp. v bode II. - 6 napadnutého rozsudku), pričom odvolanie prokurátora proti vyššie uvedenému rozsudku (iného senátu než rozhodujúceho v aktuálne prejednávanej veci) ŠTS bolo (iným než aktuálne rozhodujúcim) senátom najvyššieho súdu ako nedôvodne zamietnuté uznesením, sp. zn. 3 To 1/2014, z 18. júna 2014. Nie je teda (podľa odvolateľov) možné, aby bolo jednak rozhodnuté, že sa predmetné skutky nestali (nebolo dokázané, že sa stali - v prvom prípade) a jednak rozhodnuté, že sa stali a že ich spáchali konkrétne osoby (v prejednávanej veci).

K tomu je jednak potrebné uviesť, že z hľadiska trestného stíhania sa skutok vždy viaže na osobu obvineného (v konkrétnom konaní), čoho sa týka i prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 9 ods. 1 písm. e) Tr. por. (ktorá tu nie je daná). V situácii, ktorá nastala, ide o samostatne, proti rôznym osobám podané obžaloby, o ktorých (navyše) rozhodovali rôzne senáty ŠTS i jeho nadriadeného (najvyššieho) súdu.

V každej veci je dôkazná situácia posudzovaná samostatne (a môže byť odlišná), každý sudca, resp. senát teda hodnotí dôkazy vo svojej veci nezávisle a autonómne.

V súvislosti s tým, čo bolo uvedené, môže nastať situácia, že niektorý z obžalobou predpokladaných spoločných páchatel'ov toho istého skutku (trestného činu) môže byť odsúdený a iný taký obžalovaný môže byť spod obžaloby oslobodený (bez ohľadu na to, či boli tieto osoby postavené pred súd na základe jednej obžaloby, teda v jednom súdnom konaní, alebo na základe dvoch alebo viacerých obžalôb, teda v dvoch alebo viacerých súdnych konaniach). Ku takej situácii pritom došlo aj samostatne v prejednávanej veci, a to práve vo vzťahu ku skutku v bode 1 obžaloby (v definitívnom vyjadrení 10 odsúdených napadnutým a týmto rozsudkom, plus obžalovaný H. na základe dohody o vine a treste, a oproti tomu sedem oslobodených - piati súdom prvého stupňa a dvaja odvolacím súdom).

Možno dodať, že v predchádzajúcej veci išlo o dôvod oslobodenia podľa § 285 písm. a) Tr. por. (nedokázanie spáchania skutku), išlo však o obžalobu podanú proti jedinému obžalovanému. V prejednávanej veci boli siedmi obžalovaní oslobodení spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. por. (nebolo dokázané, že spáchali skutok v bode 1 obžaloby), keďže dôkazná situácia vyvolávala taký záver oproti dokázaniu spáchania tohto činu inými (desiatimi) obžalovanými osobami (v tejto veci podanou obžalobou).

Ide o okolnosti, ktoré sú aj navonok zrejmé, odvolací súd ich však považoval za potrebné zdôrazniť vo vzťahu k dvom rozhodnutiam (iných senátov) najvyššieho súdu, týkajúcich sa tých istých skutkov (aj

keď rôznych obžalovaných).“

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, pre ktoré dovolací súd neuznal za relevantnú ani jednu z uplatnených námietok z pohľadu naplnenia niektorého z dôvodov dovolania prichádzajúcich v úvahu, najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate daného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.